

मार्मा गाउँपालिकाको प्रारम्भिक बाल बिकास सहयोगी कार्यकर्ता करारमा छनौट प्रतियोगितात्मक परीक्षाको

पाठ्यक्रम २०७८

१ लिखित परीक्षा : पूर्णाङ्क : १००

२ अन्तरवार्ता : १०

लिखित परीक्षा योजना

विषय क्षेत्र	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	प्रश्न संख्या	अङ्कभार	परीक्षा प्रणाली	समय
लिखित परीक्षा	१००	४०	५०	५०* २	वस्तुगत/बहुवैकल्पिक	१ घण्टा

अन्तरवार्ता : १० अङ्क

द्रष्टव्य:

१. वस्तुगत/बहुवैकल्पिक परीक्षाको लागि १ घण्टा समय निर्धारण गरिएको छ ।
२. वस्तुगत/बहुवैकल्पिक प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर नाफत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ तर उत्तर नदिएमा अङ्क कट्टा गरिने छैन ।
३. यस पाठ्यक्रम अन्तर्गतका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून (ऐन, नियम) तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भए हटाइएका वा थप गरी कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
४. यो पाठ्यक्रम २०७८/ ३ /२ देखि लागु हुनेछ।

प्रारम्भिक बाल बिकास सहयोगी कार्यकर्ता छनौट सामान्य परीक्षा पाठ्यक्रम

खण्ड : क सामान्य ज्ञान र समसामयिक विषय

१. नेपालको भूगोल

१.१ भौगोलिक अवस्था, धरातलिय स्वरूप, किसिम र विशेषता

१.२ प्राकृतिक स्रोतहरू, किसिम, उपलब्धता र उपयोग

१.३ भौगोलिक विविधता र जनजीवन

१.४ हावापानीको किसिम, विशेषता र त्यसको प्रभाव

२. नेपालको इतिहास, संस्कृति र सामाजिक व्यवस्था

२.१. आधुनिक इतिहास: महत्त्वपूर्ण राजनीतिक घटनाक्रम

२.२. नेपाली समाज: बनोट, सामाजिक प्रथा, परम्परा, मुल्य र मान्यता

२.३. साँस्कृतिक सम्पदाहरू: किसिम, स्थिति, विशेषता, महत्त्व र संरक्षण

खण्ड: ख शिक्षासम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

१ शिक्षाको परिचय र नेपालको शैक्षिक विकास

१.१. शिक्षाको अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उद्देश्यहरू र कार्यहरू

१.२ नेपालको आधुनिक शैक्षिक इतिहास

१.३ शैक्षिक संगठन र संरचना

२ शिक्षा मनोविज्ञान

२.१ शिक्षा मनोविज्ञान: अर्थ, अवधारणा, आवश्यकता र महत्त्व

२.२ मानव विकास: वृद्धि र विकासको अवधारणा, चरण र विशेषता

२.३ पुर्वाबाल्यावस्था: विशेषता, पुर्वाबाल्यावस्थामा देखा देखापर्ने परिवर्तनहरू (शारीरिक, मानसिक, समवेगात्मक, सामाजिक परिवर्तनहरू) रूचिहरू

२.४ बालबालिकाको सामाजिकीकरणमा शिक्षक र अभिभावकको भूमिका

३ सिकाइ र प्रभाव पार्ने तत्वहरू

३.१ सिकाइ: परिचय, अर्थ, स्वरूप र प्रभाव पार्ने तत्वहरू

३.२ सिकाइ स्थानान्तरण: अवधारणा, प्रकार, सिध्दान्त र प्रभाव पार्ने तत्वहरू

३.३ उत्प्रेणा: अवधारणा, आवश्यकता र विद्यार्थीहरूमा उत्प्रेणा जगाउने उपायजरू

३.४ पुनर्वल: अवधारणा, प्रकार र प्रयोग

४ सिकाइ प्रक्रिया र सिकाइका सिद्धान्तहरू

४.१ सिकाइका सिद्धान्त: परिचय, विशेषता र शैक्षिक उपयोगिता

४.२ शास्त्रीय सम्बन्धन सिद्धान्त

४.३ कार्यपरक सम्बन्धन सिद्धान्त

५ पाठ्यक्रम तथा पाठ्यपुस्त

५.१ पाठ्यक्रमको परिचय, अवधारणा, उद्देश्य, क्षेत्र र क्रम

५.२ प्रारम्भिक बालबिकास पाठ्यक्रम २०७७

५.३ पाठ्यक्रममा विविधता व्यवस्थापन, स्थानीय पाठ्यक्रम, एकीकृत पाठ्यक्रम

५.४ बाल सन्दर्भ सामग्रीहरू

६ शिक्षण सिकाइको योजना, विधि र शिक्षण सामग्री

६.१ शैक्षणिक योजना: अर्थ र आवश्यकता, वार्षिक कार्ययोजना, वार्षिक शैक्षणिक योजना एकाइ योजना र दैनिक पाठयोजना

६.२ शिक्षण सिकाइ विधि: अर्थ, शिक्षक केन्द्रित शिक्षण विधि, अन्तरक्रियात्मक शिक्षण विधि, विद्यार्थी केन्द्रित शिक्षण विधि

६.३ शिक्षण सामग्री: अर्थ, वर्गीकरण, निर्माण, प्रयोग र भण्डारण

७ मूल्याङ्कन र परीक्षा

७.१ मापन र मूल्याङ्कन बीच भिन्नता, मूल्याङ्कनका प्रकार, साधन र विशेषता

७.२ परीक्षाको अर्थ र प्रकार (विषयगत, बस्तुगत, स्तरीकृत र शिक्षक निर्मित परीक्षा)

७.३ प्रश्नपत्र निर्माण, विशिष्टीकरण तालिका, प्रश्नहरूको विश्लेषण,

७.४ निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणाली, अक्षराङ्क पद्धति र नेपालको सन्दर्भमा निरन्तर मूल्याङ्कन प्रणालीको अवस्था

८. शैक्षिक व्यवस्थापन र शैक्षिक सङ्गठन

८.१ कक्षाकोठा व्यवस्थापन: अवधारणा, आवश्यकता र महत्व

८.२ कक्षाकोठामा विविधताको व्यवस्थापन: भाषिक, लैङ्गिक, अपाङ्गता, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक

८.३ शैक्षिक सङ्गठन: कक्षा शिक्षण, बहुकक्षा शिक्षण, विषय शिक्षण, मिश्रित शिक्षण

खण्ड ग सूचना तथा सञ्चार प्रविधि

१. कम्प्युटर: परिचय, प्रकार, हार्डवेयर, सफ्टवेयर र अफिस प्याकेज
२. शिक्षण सिकाइमा सूचना सञ्चार प्रविधिको प्रयोग (श्रव्य, दृश्य, अन्तरक्रियात्मक सामग्रीको विकास र प्रयोग)
३. साइबर अपराध र सुरक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान

खण्ड घ संविधान, शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली

१. नेपालको संविधान (मौलिक हकहरू)
२. शिक्षा ऐन, २०२८
३. शिक्षा नियमावली, २०५९
४. स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ (शिक्षा सम्बन्धी)
५. मारमा गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा ऐन, २०७६

खण्ड: ड सामान्य वौद्धिक परीक्षण

१. शाब्दिक पजल, अमिल्दा शब्दहरू
२. भिन्न र दशमलब
३. प्रतिशत र अनुपात
४. नाफा, नोक्सान कार्य र समय
५. तथ्याङ्क परीक्षण, विश्लेषण र प्रमाणीकरण

अङ्क विभाजन तालिका

विषय क्षेत्र	प्रश्न सङ्ख्या	अङ्क	कूल अङ्क
खण्ड: क सामान्य ज्ञान			
१. नेपालको भूगोल	५	५*२	१०
२. नेपालको इतिहास र सामाजिक अवस्था	५	५*२	१०

वाखण्ड ख शिक्षा सम्बन्धी आधारभूत ज्ञान				
१.	शिक्षाको परिचय र नेपालको शैक्षिक विकास	३	३*२	६
२.	शिक्षा मनोविज्ञान	४	४*२	८
३.	सिकाइमा प्रभाव पार्ने तत्वहरू	३	३*२	६
४.	सिकाइ प्रकृया र सिकाइका सिद्धान्तहरू	३	३*२	६
५.	पाठ्यक्रम र पाठ्यपुस्तक	३	३*२	६
६.	शिक्षण सिकाइ योजना, विधि र शिक्षण सामग्री	४	४*२	८
७.	परीक्षा र मूल्याङ्कन	३	३*२	६
८.	शैक्षिक व्यवस्थापन र शैक्षिक संगठन	३	३*२	६
खण्ड ग: सूचना तथा सञ्चार प्रविधि				
१.	कम्प्युटर सम्बन्धी	१	१*२	२
२.	विद्यालयमा प्रयोग गरिने सामान्य सफ्टवेयर	१	१*२	२
३.	शिक्षण सिकाइमा सूचना प्रविधिको प्रयोग	१	१*२	२
४.	साइबर अपराध र सुरक्षा	१	१*२	२
खण्ड घ: संविधान, शिक्षा सम्बन्धी ऐन तथा नियमावलीहरू				
१.	नेपालको संविधान	१	१*२	२
२.	शिक्षा ऐन, २०२८	१	१*२	२
३.	शिक्षा नियमावली, २०५९	१	१*२	२
४.	स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४	१	१*२	२
५.	मार्मा गाउँपालिकाको स्थानीय शिक्षा ऐन, २०७६	१	१*२	२
खण्ड ङ: बौद्धिक परीक्षण				
१.	शाब्दिक पजल र अमिल्दा शब्दहरू	१	१*२	२
२.	भिन्न र दशमलब	१	१*२	२
३.	प्रतिशत र अनुपात	१	१*२	२
४.	नाफा, नोक्सान कार्य र समय	१	१*२	२
५.	तथ्याङ्क निरीक्षण, विश्लेषण र प्रमाणीकरण	१	१*२	२
	जम्मा	५०	५०*२	१००